

Міністерство охорони здоров'я України
Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова

«УЗГОДЖЕНО»

Методичною радою
стоматологічних дисциплін
Протокол № 8
від « 26 » 04 2023 року

Голова Методичної ради,
професор ЗВО

 Сергій ШУВАЛОВ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою
ВНМУ ім. М.І. Пирогова
Протокол № 7
від « 27 » 04 2023 року

Голова Вченої ради,
професор ЗВО

 Вікторія ПЕТРУШЕНКО

Об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит з дисципліни:
«ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»
в 2022-2023 навчальному році
спеціальність 221 «Стоматологія»

Інструкції для студента до станції № 6

"Вирішення клінічної ситуаційної задачі з ортопедичної стоматології"

Інструкція до станції №6 «Вирішення клінічної ситуаційної задачі з ортопедичної стоматології»

Завдання:

1. Вміти встановити попередній та основний діагноз.
2. Здійснювати диференційну діагностику захворювань.
3. Володіння методикою проведення основними та додатковими методами обстеження
4. Вміти оцінити результати додаткових лабораторних та інструментальних досліджень.
5. Складати план лікування.
6. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.
7. Обирати найраціональнішу конструкцію протезування.

Матеріально-технічне забезпечення станції: стоматологічний фантом пацієнта, стоматологічна установка з турбінним наконечником та слиновідсмоктувачем, стандартний набір стоматологічного інструментарію, моделі щелеп та рентгенограми пацієнтів із дефектами твердих тканин зубів антисептик для рук, завдання.

Оснащення для дистанційної форми ОСП(К)І ситуаційні задачі, стандартизований пацієнт.

У день іспиту секретар Державної екзаменаційної комісії приєднує до наради екзаменатора, студента який здає іспит згідно графіку. На станції студент повинен привітатись та представитись, **пред'явити документ** (паспорт), який засвідчує його особу, викладачу. Студент отримує ситуаційну задачу з запитаннями на які студент повинен відповісти, де передбачено вміти встановити попередній та основний діагноз, володіти методикою проведення основними та додатковими методами обстеження, складати план лікування, проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки, обирати найраціональнішу конструкцію протезування.

Тривалість проходження станції 10 хв. Після закінчення часу перебування на станції екзаменатор оцінює відповідь.

Члени екзаменаційної комісії не втручаються у процес виконання завдання, спілкуються зі здобувачами лише на етапі повідомлення інформації, спостерігають за правильністю виконання та виставляють у

контрольному листі оцінку по кожному критерію які зазначені у спеціально розробленому листі оцінювання на певну станцію ОСП(К)І

Зверніть увагу, що викладач є спостерігачем ваших дій і не надає інструкції, не коментує і не опитує.

Вимоги до проходження станції:

- використання комп'ютера чи ноутбука під час відповіді;
- відповідь приймається за умови включеної камери, де чітко видно студента, який здає іспит, та включеного мікрофону з чітким звуком;
- під час роботи на станції ведеться відеозапис.

Заборонено користуватись мобільним телефоном та іншими електронними гаджетами поза відповіддю під час іспиту, розголошувати у будь-якій формі інформацію про зміст завдань до завершення іспиту.

За умови дистанційної форми (з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2) порядок проведення ОСП(К)І регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М.І. Пирогова та відбуватиметься на платформі Microsoft Teams або Google Meet.

Частина ОСК(П)І- з ортопедичної стоматології та імплантології складається з двох станцій.

Станція 6: «Вирішення клінічної ситуаційної задачі з ортопедичної стоматології»

Приклад оцінювання відповіді здобувача вищої освіти (ЗВО) на ситуаційну задачу

Ситуаційна задача

Хвора 45 років, звернулась в клініку ортопедичної стоматології зі скаргами на різкий біль в під'язиковій ділянці, який з'являється після накладання часткового знімного пластинкового протезу, виготовленого 6 днів тому. Об'єктивно: на нижній щелепі збережені 2 зуба, покриті штучними коронками. В ділянці вуздечки язика виразка з набряклими краями і дном, що кровоточить, різко болюча при пальпації. При накладанні часткового знімного пластинкового протезу з кламерною фіксацією на 33, 43 зуби край протезу перекриває вуздечку на 3-4 мм.

Питання до ситуаційної задачі:

1. :Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта (фантома).
2. Встановіть діагноз на основі даних об'єктивного обстеження.

3. Визначте причину захворювання
4. Складіть план лікування
5. Призначте консервативне лікування після усунення причини

Приклад відповіді і нарахування балів:

Параметри, які оцінюють	Відповідь студента	Бал/традиційна оцінка
1.Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта (фантома).	Послідовно візуально студент проводить зовнішньоротове обстеження, визначає симетричність та пропорційність обличчя. Далі проводить пальпаторне зовнішньоротове обстеження: пальпує СНЩС, регіонарні лімфатичні вузли. Після цього, студент переходить до внутрішньоротового обстеження. Починає огляд з присінку ротової порожнини (вуздечки верхньої та нижньої губи, щічних тяжів, слизової оболонки присінку, перехідні складки), обстежує власне порожнину рота: слизову оболонку, язик, вуздечку язика, тверде та м'яке піднебіння, слинні залози та їх протоки, зуби і зубні ряди.	0,93-1 / 5 0,8-0,92 / 4 0,6-0,79 / 3 0,59 та менше / 2
2.Встановіть діагноз на основі даних об'єктивного обстеження	На підставі даних об'єктивного обстеження встановлює діагноз : Гострий травматичний протезний стоматит (декубітальна виразка).	0,93-1 / 5 0,8-0,92 / 4 0,6-0,79 / 3 0,59 та менше / 2
3.Визначте причину захворювання	Травмування вуздечки язика краєм протеза. Вкоротити край протезу в області вуздечки.	0,93-1 / 5 0,8-0,92 / 4 0,6-0,79 / 3 0,59 та менше / 2

4. Складіть план лікування	Вкоротити край протезу в області вуздечки, призначити консервативне лікування.	0,93-1 / 5 0,8-0,92 / 4 0,6-0,79 / 3 0,59 та менше / 2
5. Призначте консервативне лікування після усунення причини	Антисептичне полоскання порожнини рота «Стоматидином», «Гівалексом».	0,93-1 / 5 0,8-0,92 / 4 0,6-0,79 / 3 0,59 та менше / 2
Максимальна кількість балів за станцію – 5		

Перелік ситуаційних задач

Ситуаційна задача 1

Провести об'єктивне обстеження пацієнта 38 років, з частковою вторинною адентією при наявності двостороннього кінцевого дефекту зубного ряду верхньої та нижньої щелепи. Об'єктивно: відсутні 16,17,18 / 25,26,27,28 на верхній щелепі та 45,46,47,48 / 35, 36, 37, 38 на нижній щелепі. Збережені зуби стійкі, коронки високі, правильної анатомічної форми. 15 зуб пломбований. На рентгенограмі 15 зуба визначається один широкий канал, заповнений пломбувальним матеріалом тільки в нижній третині каналу. На верхівці кореня наявна гранульома. На яснах в ділянці верхівки кореня 15 зуба видно норицевий хід. Зуб має рухомість II ступеню.

Питання до ситуаційної задачі:

1. Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта.
2. Встановіть діагноз на моделі згідно класифікації Кеннеді.
3. Визначте жувальну ефективність зубів за М.І. Агаповим.
4. Складіть план лікування підготовки хворого до протезування.
5. Оберіть найраціональнішу конструкцію протезу, враховуючи, що пацієнт відмовився від дентальної імплантації.

Ситуаційна задача 2

Хвора 45 років, звернулась в клініку ортопедичної стоматології зі скаргами на різкий біль в під'язиковій ділянці, який з'являється після накладання часткового знімного пластинкового протезу, виготовленого 6 днів тому. Об'єктивно: на нижній щелепі збережені 2 зуба, покриті штучними коронками. В ділянці вуздечки язика виразка з набряклими краями і дном, що кровоточить, різко болюча при пальпації. При накладанні часткового

знімного пластинкового протезу з кламерною фіксацією на 33, 43 зуби край протезу перекриває вуздечку на 3-4 мм.

Питання до ситуаційної задачі:

1. Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта (фантома).
2. Встановіть діагноз на основі даних об'єктивного обстеження.
3. Визначте причину захворювання
4. Складіть план лікування
5. Призначте консервативне лікування після усунення причини

Ситуаційна задача 3

Хвора 28 років звернулась в клініку ортопедичної стоматології зі скаргами на відсутність коронки зуба у фронтальній ділянці верхньої щелепи, естетичний дефект, порушення вимови. Анамнез: коронка зуба відсутня внаслідок травми рік тому. Об'єктивно: Анатомічна коронка 21 зуба відсутня. Корінь виступає над рівнем ясен на 1 мм, поверхня кукси кореня щільна, кореневий канал запломбований. Перкусія безболісна. Положення антагоністів 21 зуба не змінене. Прикус ортогнатичний. На рентгенограмі: кореневий канал 21 зуба запломбований якісно до верхівки, змін в периапікальних тканинах немає.

Питання до ситуаційної задачі:

1. Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта.
2. Встановіть діагноз на основі даних об'єктивного обстеження.
3. Визначте ІРОПЗ для 21 зуба з дефектом
4. Назвіть які вимоги пред'являються до кореня при використанні його для відновлення анатомічної форми коронки зуба.
5. Запропонуйте конструкцію для відновлення анатомічної форми коронки зуба.

Ситуаційна задача 4

Хворий 34 років, звернувся в клініку ортопедичної стоматології зі скаргами на естетичний дефект у фронтальній ділянці, рухомість фронтальної групи зубів. Об'єктивно: всі зуби збережені, слизова оболонка ясеневого краю гіперемійована, набрякла, при надавлюванні з-під ясен виділяється невелика кількість гнійного ексудату. Наявні глибокі пародонтальні кишені. В ділянці шийок фронтальних зубів знаходиться над'ясневий і під'ясневий камінь.

11 зуб медіальною поверхнею заходить на 21 зуб. Зі слів хворого раніше положення зубів було правильним. Коронки зубів високі. Рухомість 12, 22, 32, 31, 41, 42 зубів II ступеню, 11, 21 - I ступеню. На рентгенограмі 12-22 зубів відзначається горизонтальна атрофія кісткової тканини на 1/3-1/2 довжини кореня.

Питання до ситуаційної задачі:

1. Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта (фантома)
2. Встановіть діагноз на основі даних об'єктивного обстеження.
3. Складіть план лікування.
4. Назвіть в чому полягає консервативне лікування пародонту.
5. Перечисліть конструкції, які використовуються для постійного шинування.

Ситуаційна задача 5

Хворий 50 років, звернувся в клініку ортопедичної стоматології зі скаргами на утруднений прийом їжі в зв'язку з втратою зубів на верхній щелепі справа. Анамнез: зуби почав втрачати 5 років тому, останнє видалення було рік тому. Об'єктивно: Відсутні 17-14 зуби, 47, 46, 13, 36, 37 зуби пломбовані, 47, 46, 45, 44 зуби зміщені вертикально вище оклюзійної площини на 1,5 мм і заважають протезуванню. Шийки зубів не оголені, зуби стійкі, перкусія безболісна. Край альвеолярного відростку в ділянці 43, 44, 45 зубів трохи виступає по відношенню до сусідніх ділянок. Прикус ортогнатичний.

Питання до ситуаційної задачі:

1. Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта (фантома).
2. Встановіть діагноз згідно класифікації Кеннеді
3. Складіть план лікування
4. Запропонуйте як усунути оклюзійне порушення.
5. Який вид протезу доцільніше застосувати в даному випадку?

Ситуаційна задача 6

Хворий 30 років, звернувся в клініку ортопедичної стоматології зі скаргами на втрату зубів на нижній щелепі зліва, утруднене жування. Анамнез: Зуби

втрачались протягом року, останнє видалення було 3 місяці тому. Об'єктивно: Конфігурація обличчя не порушена, СОПР без патологічних змін. Відсутні 35 і 36 зуби. 25, 26, 34, 37 зуби стійкі, положення не змінене, інтактні. Прикус ортогнатичний.

Питання до ситуаційної задачі:

1. Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта (фантома)
2. Встановіть діагноз на моделі згідно класифікації Кеннеді.
3. Визначте жувальну ефективність зубів за М.І.Агаповим.
4. Назвіть види протезів, які можна використати у даному випадку.
5. Назвіть вид протезу, який найдоцільніше застосувати в даному випадку та перерахувати клінічні етапи його виготовлення.

Ситуаційна задача 7

Хворий 37 років, звернувся в клініку ортопедичної стоматології зі скаргами на відсутність деяких фронтальних зубів верхньої щелепи, утруднене жування, естетичний дефект, порушення вимови. Об'єктивно: відсутні 21 і 22 зуби. 23 зуб нахилений в сторону дефекту так, що між ним і 24 зубом наявна трема в 1 мм. В області дефекту має місце атрофія альвеолярного відростку по висоті на 1 мм. Форма 13,12, 23 зубів трикутна з різницею ріжучого краю і шийки зубів в 2 мм. Зуби втрачені внаслідок травми. 31, 32 зуби зміщені вертикально вище оклюзійної площини на 1 мм і мають оголені шийки.

Питання до ситуаційної задачі:

1. Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта.
2. Встановіть діагноз, враховуючи класифікацію Кеннеді і класифікацію деформацій зубних рядів.
3. Назвіть види протезів, які можна використати у даного хворого.
4. Назвіть вид протезу, який найдоцільніше застосувати в даному випадку.
5. Запропонуйте, яким опорним елементам протезу слід надати перевагу.

Ситуаційна задача 8

Хвора 60 років, звернулась в клініку ортопедичної стоматології зі скаргами на неможливість жування, біль в жувальних м'язах і в області тіла нижньої

щелепи. Біль з'являється під час користування повними знімними протезами, виготовленими місяць тому на обидві щелепи. Об'єктивно: конфігурація обличчя порушена. Нижня третина обличчя подовжена, губи змикаються з напруженням. Під час посмішки видно базис повного знімного протезу на верхній щелепі. Дикція порушена.

Питання до ситуаційної задачі:

1. Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта (фантома) з повною відсутністю зубів
2. Встановіть діагноз на основі даних об'єктивного обстеження
3. Назвіть яка помилка допущена при виготовленні повних знімних протезів
4. Запропонуйте, як усунути допущену помилку
5. Опишіть послідовно етапи визначення центральної оклюзії у пацієнтів з повною відсутністю зубів.

Ситуаційна задача 9

Хворий 18 років, звернувся в клініку ортопедичної стоматології зі скаргами на зміну в кольорі 21 зуба. З анамнезу встановлено, що зуб неодноразово пломбований з приводу карієсу, пломби часто випадали. Об'єктивно: коронкова частина 21 зуба відновлена пломбою частково з піднебінної поверхні і повністю з дистальної. Емаль крихка, по краю пломби просвічуються темні поля, пульпа інтактна, зуб стійкий, перкусія безболісна. Інші зуби інтактні, стійкі. Прикус ортогнатичний.

Питання до ситуаційної задачі:

1. Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта (фантома)
2. Запропонуйте можливі варіанти ортопедичних конструкцій
3. Складіть план лікування.
4. Опишіть покази до виготовлення металокерамічної коронки.
5. Перерахуйте клінічні етапи виготовлення металокерамічної коронки.

Ситуаційна задача 10

Хворий 50 років, звернувся в клініку ортопедичної стоматології зі скаргами на відсутність зубів на верхній і нижній щелепах, неможливість жування,

порушення мови. Анамнез: Останнє видалення було 4 місяці тому, раніше протезами не користувався. Об'єктивно: Нижня третина обличчя знижена, носогубні і підборідна згортки виражені. 17, 15-23, 27, 37, 36, 32-45, 47 зуби відсутні. Висота коронок 16, 24, 25 зубів знижена, жувальні горби стерті. 26, 35 зуби мають медіальний нахил. Альвеолярні відростки в ділянці дефектів зубних рядів виражені добре, вкриті щільною, малоподатливою слизовою оболонкою. 16 і 46 зуби в нейтральному співвідношенні.

Питання до ситуаційної задачі:

1. Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта (фантома).
2. Встановіть діагноз та визначте втрату жувальної ефективності за Агаповим.
3. Встановіть діагноз на моделі згідно класифікації Кеннеді.
4. Складіть план ортопедичного лікування.
5. Назвіть вид протезу, який найдоцільніше застосувати в даному випадку та перерахувати клінічні етапи його виготовлення.

Ситуаційна задача 11

Хвора 36-ти років звернулася з приводу протезування зубів. Об'єктивно: на жувальній поверхні 16 зуба глибока каріозна порожнина, всі стінки порожнини збережені. Планується виготовлення керамічної вкладки «On lay».

Питання до ситуаційної задачі:

1. Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта (фантома)
2. До якого класу за класифікацією Блека відноситься дана порожнина
3. Розкажіть покази та протипокази до виготовлення вкладки.
4. Який повинен бути індекс ІРОПЗ для вкладки.
5. Опишіть яким методом ви будете виготовляти вкладку.

Ситуаційна задача 12

Хворий 29 років. Скарги на відлом коронки 33 зуба. Об-но: індекс руйнування зуба (ІРОПЗ) становить 0,9, тканини кореня тверді, за даними рентгенографії канал запломбовано до верхівки, хронічних запальних

процесів періодонту не виявлено. Планується виготовлення металеві вкладки «Pin lay» для 33 зуба.

Питання до ситуаційної задачі:

1. Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта (фантома)
2. Розкажіть покази та протипокази до виготовлення вкладки;
3. Який повинен бути індекс ІРОПЗ для вкладки.
4. Перерахуйте які є технології виготовлення вкладок.
5. Опишіть яким методом ви будите виготовляти вкладку

Ситуаційна задача 13

Хворий 45 років, звернувся в клініку ортопедичної стоматології зі скаргами на неможливість жування, біль в жувальних м'язах і скронево-нижньощелепному суглобі, особливо справа. Неприємні відчуття і біль з'явилися 3 місяці тому, одразу ж після фіксації на зубах верхньої щелепи зліва мостопоподібного протезу. Об'єктивно: прикус ортогнатичний, серединна лінія між різцями верхньої і нижньої щелепи під час змикання зубних рядів не співпадає. Нижня щелепа зміщена вправо. На верхній щелепі зліва наявний штамповано-паяний мостопоподібний протез з опорою на 24, 27 зуби. Щічні горби проміжної частини протезу змодельовані високими, заважають змиканню зубних рядів в центральній оклюзії і викликають біль.

Питання до ситуаційної задачі:

1. Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта.
2. Визначте можливу причину патології.
3. Встановіть попередній діагноз
4. Тактика лікаря.
5. Назвіть додаткові методи обстеження

Ситуаційна задача 14

У хворого 30 років, неправильно зрощений перелом нижньої щелепи з утворенням вертикальної щілини до 2 мм між різцями нижньої щелепи 31,41 зуба. Планується препарування зубів під керамічні вініри.

Питання до ситуаційної задачі:

1. Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта.

2. Розкажіть класифікацію вінірів.
3. Визначте необхідність та запропонуйте спосіб знеболення
4. Відпрепаруйте вестибулярну поверхню та ріжучий край 31,41 зуба з чіткими межами препарованої ділянки під керамічний вінір.
5. Проведіть ретракцію ясен

Ситуаційна задача 15

Хворому 55 років, який з'явився на повторний прийом, виготовляються часткові знімні пластинкові протези на верхню і нижню щелепи. Під час попереднього відвідування були отримані повні анатомічні відбитки з обох щелеп, які потім були передані у зуботехнічну лабораторію. Об'єктивно: нижня третина обличчя зменшена, носогубні і підборідна згортка виражені. Збережені 11, 21, 22, 23, 43, 44 зуби. 11, 23, 44, 43 зуби покриті металевими суцільнолитими коронками. Всі зуби стійкі.

Питання до ситуаційної задачі:

1. Продемонструйте методику об'єктивного обстеження пацієнта (фантома) з частковою відсутністю зубів
2. Встановіть діагноз на основі даних об'єктивного обстеження
3. Опишіть, що необхідно зробити лікарю в це відвідування?
4. Перерахуйте етапи визначення центральної оклюзії при такій групі дефектів зубних рядів.
5. Назвіть яким чином визначити колір штучних зубів у даного пацієнта